

530906-1

Filosof nemůže jinak než se pokoušet najít absolutno a sloužit mu celou bytostí. A v tom je právě zdroj určité tragiky filosofického počínání (ostatně každého, které o absolutno usiluje), že nakonec vždy musí ve svém úsilí ustát, že se musí dosažených výsledků vzdát, že musí nastoupenou cestu opustit a začít nově, neboť vždy znovu se dříve nebo později objeví cosi objektivního, co se pokusí vztáhnout směr filosofického úsilí na sebe, co se tedy bude vydávat za absolutno, co se postaví na jeho místo. Je podstatnou součástí filosofického úsilí, objevovat a odhalovat každý takový pokus o zcizení filosofického úmyslu; tragické v jistém smyslu však je, že takové odhalení musí provádět vždy znovu na sobě samém a u sebe samého. Filosof téměř vždy ve chvíli, kdy už už dosahuje absolutno, kdy má pravou tvář skutečnosti na dosah ruky, kdy usiluje o poslední postižení pravého stavu věcí, pravé skutečnosti, troskotá, neboť dosažené a postižené se ukáže být napodobeninou, prostě něčím jiným, cizím, nechtěným a nevolaným, ukáže se daností mezi jinými danostmi, skutečností uprostřed jiných skutečností, slovem marností a snad i ukazatelem marnosti samého původního úmyslu a úsilí. Lze z toho uzavřít, že ono úsilí po pravém se pravému vzdaluje, že prostý život má primát nad životem pravým, resp. že filosofie je v rozporu s životním štěstím? Ať tak či onak, úsilí o pravý život, o pravou skutečnost je možné i skutečné; samo to úsilí je již dokonale s to narušit strukturu prostého života i strukturu pouhé danosti tohoto světa. Prostý život už nemůže být štěstím leč skrze neprobuzenost nebo zapomnění. A tím je zbaven své plnosti; stává se částečným, neuspokojivým, omezeným, plochým, nízkým. Hloubky i výšky jsou mu zapovězeny.

(Praha, 530906-1.)